

BKA-I-0912-4/15/4

(dawniej: BM-II-0912-12/14)

NR: 150603-00P32

Pan

Krzysztof Kacprzak

Prezes

Sądu Okręgowego w Łodzi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Okręgowy w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego 5, 90-921 Łódź

Kontrolerzy: Eugenia Wesołowska – inspektor oraz Marcin Kwaśny – główny specjalista, działający na podstawie upoważnienia nr 18/2014 z dnia 19 września 2014 r. Zastępcy Dyrektora Biura Ministra, Jakuba Jamki oraz upoważnienia nr 21/2014 z dnia 3 października 2014 r. Dyrektora Biura Ministra, Marka Łukaszczyka

Zakres kontroli: Przyznawanie wynagrodzeń sędziom Sądu Okręgowego w Łodzi oraz przyznawanie i wypłata wynagrodzenia dyrektorowi tegoż Sądu, wykonującemu zadania dyrektora Sądu Rejonowego w Kutnie

Okres objęty kontrolą: 01.01.2009 r. – 31.08.2014 r. (dotyczy wynagrodzeń sędziów)

01.01.2013 r. – 31.08.2014 r. (dotyczy wynagrodzenia Dyrektora)

Termin kontroli: 22.09-03.10.2014 r.; 06-17.10.2014 r.

II. USTALENIA KONTROLI

1. Informacje wstępne

W okresie objętym kontrolą Prezesem Sądu Okręgowego w Łodzi do dnia 28 lutego 2009 r. była Ewa Chałubińska, natomiast od dnia 1 marca 2009 r. Sławomir Wlazło.

Z kolei Dyrektorem Sądu był Zbigniew Chablewski, powołany na stanowisko z dniem 1 września 2002 r. (pismem z dnia 6 sierpnia 2002 r.¹, przez działającego z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Sekretarza Stanu, Jerzego Łankiewicza, na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych*² (dalej: *ustawa usp*)).

Kontrolerzy posiadali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zakresie wymaganym tematyką kontroli.

1.1. Informacje wstępne dotyczące wynagrodzeń sędziów

Materiał służący ustaleniom w zakresie wynagrodzeń sędziów stanowiła sporządzona dla każdej osoby tabela pn. *Zestawienie wynagrodzenia związanego z awansem sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi w okresie 01.01.2009 r. - 31.08.2014 r.*, jak również dołączone do niej m.in. dokumentacja potwierdzająca staż na danym stanowisku, będący podstawą do przyznania stawki wynagrodzenia zasadniczego w dniu 01.01.2009 r., a także decyzje finansowe określające kolejne stawki wynagrodzenia zasadniczego³, decyzje finansowe przyznające dodatek z tytułu zajmowanego stanowiska lub dodatek specjalny⁴. Zestawienia sporządził każdorazowo Kierownik Oddziału Kadr Sądu Okręgowego w Łodzi, ██████████

Każdemu z sędziów, dla którego sporządzono ww. *Zestawienie wynagrodzenia (...)* oraz zgromadzono dokumentację, przyporządkowano kolejny numer od 1 do 154. Dane w tym zakresie zawarto w „*Wykazie sędziów Sądu Okręgowego w Łodzi na dzień 1 stycznia 2009 r. oraz sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 sierpnia 2014*”, stanowiącym akta kontroli 2593-2596. Wprowadzoną

¹ Pismo DK.I.1260/155/02

² Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn.zm.

³ Zgodnie z art. 22 ust. 1-2 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. *o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej* (Dz. U. Nr 291, poz. 1707), w 2012 r. w Sądzie Okręgowym w Łodzi nie były waloryzowane wynagrodzenia sędziów

⁴ W przypadku sędziów delegowanych do wykonywania czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości

numerację przywołano każdorazowo, dokonując ustaleń w zakresie wynagrodzeń sędziów, zawartych w pkt. 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W przypadków 2⁵ sędziów Sąd Okręgowy w Łodzi nie dysponował kompletnymi aktami osobowymi tych sędziów. Powyższe było spowodowane przekazaniem na dzień kontroli akt osobowych danego sędziego do sądu dyscyplinarnego. W 1⁶ przypadku akta przekazano do innego sądu w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie o wynagrodzenie. Dane na temat stażu pracy na dzień 01.01.2009 r. oraz na kolejny okres, a także dane w zakresie przyznania stawek wynagrodzenia zasadniczego zostały jednak na potrzeby kontroli odtworzone i zawarte w ww. zestawieniach przez służby kadrowe Sądu.

[akta kontroli: 694, 821, 2540-2541]

Z kolei dla 4⁷ sędziów w ich aktach osobowych brak było dokumentacji potwierdzającej staż w sądzie rejonowym, co nie zostało wykazane w ww. zestawieniu. Jednak ich staż pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego przekraczał na dzień 01.01.2009 r. 15 lat, więc staż w sądzie rejonowym nie miał znaczenia na prawidłowość ustalenia na ten dzień stawki wynagrodzenia zasadniczego.

[akta kontroli: 977-986, 1119-1125, 1764-1774, 2028-2034]

1.2. Informacje wstępne dotyczące wynagrodzenia Dyrektora Sądu

Materiał służący ustaleniom w zakresie wynagrodzenia Dyrektora Sądu Okręgowego stanowiły pisma Ministra Sprawiedliwości powołujące na to stanowisko oraz przyznające poszczególne składniki wynagrodzenia od dnia 1 stycznia 2013 r. oraz pisma przyznające poszczególne składniki wynagrodzenia przysługujące w 2012 r., podpisane przez Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi. Ponadto weryfikacji poddano listy oraz karty wynagrodzeń za badany okres.

Pismem z dnia 13.12.2012 r.⁸, działający z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, Stanisław Chmielewski, ustanowił z dniem 01.01.2013 r. Dyrektora Sądu Okręgowego, Zbigniewa Chablewskiego dysponentem trzeciego stopnia w zakresie dysponowania środkami budżetu Sądu Rejonowego w Kutnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia powołania dyrektora

⁵ Dotyczy sędziów nr 44, 150

⁶ Dotyczy sędziego nr 36

⁷ Dotyczy sędziów nr 55, 65, 103, 119

⁸ znak: DB-III-311-327/12

tego Sądu Rejonowego. Podstawę stanowił art. 21 § 1a zdanie drugie w związku z art. 21 § 1a zdanie pierwsze oraz 1b ustawy *uspb*, w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.01.2013 r.

[akta kontroli: 25, 27]

2. Ustalenia szczegółowe

2.1. Prawdliwość przyznawania wynagrodzeń sędziom

Na dzień 01.01.2009 r., tj. dzień, w którym wynagrodzenia sędziom sądów powszechnych ustalono według nowych zasad, wynikających z art. 10 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o *zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw*⁹ (dalej: ustawa z dnia 20 marca 2009 r.), w Sądzie Okręgowym w Łodzi pracę wykonywało 117 sędziów. Od tego dnia do dnia 31.08.2014 r. stanowisko sędziego ww. Sądu objęło kolejnych 37¹⁰ sędziów.

Spośród ww. 37 sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego w Sądzie Okręgowym w Łodzi po dniu 01.01.2009 r., 34 osoby na ten dzień były sędziami sądów rejonowych, natomiast 3 osoby były sędziami innego sądu okręgowego.

Z kolei na dzień 31.08.2014 r. na rzecz Sądu Okręgowego w Łodzi pracę wykonywało 120 sędziów¹¹.

Z wyjątkiem 3¹² sędziów (co opisano szczegółowo na str. 6-7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) wszystkim pozostałym 151 sędziom na dzień 01.01.2009 r. (w tym 37 sędziom, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po tym dniu) wynagrodzenie zasadnicze określono w stawkach zgodnych z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. oraz załącznikiem nr 3 do ww. ustawy.

Przy ustalaniu stawek uwzględniano staż pracy sędziego, stosując zasady wynikające z art. 10 ust. 2-3. Podstawę rozpoczęcia liczenia stażu sędziego na stanowisku sędziego sądu rejonowego czy okręgowego stanowiła data wręczenia aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego bądź okręgowego, potwierdzona oświadczeniem sędziego lub informacja w tym zakresie sporządzona przez pracownika komórki kadrowej. Powyższe dotyczy okresu, od kiedy akty powołania na

⁹ Dz. U. Nr 56, poz. 459

¹⁰ W 2009 r. 2 osoby, w 2010 r. 9 osób, w 2011 r. 3 osoby, w 2012 r. 10 osób, w 2013 r. 7 osób, w 2014 r. (do 31.08) 6 osób

¹¹ Powody zmniejszenia liczby sędziów: przeniesienie sędziego w stan spoczynku, objęcie przez sędziego stanowiska w sądzie apelacyjnym, objęcie przez sędziego stanowiska w sądzie administracyjnym, przeniesienie sędziego do innego sądu okręgowego, zrzeczenie się stanowiska przez sędziego, zgon sędziego

¹² Dotyczy sędziów nr 3, 86, 114

stanowisko sędziego wręczane są przez Prezydenta¹³. W przypadku 25¹⁴ sędziów w ich aktach osobowych brak było ww. oświadczenia lub informacji. W tej sytuacji staż na danym stanowisku sędziego sądu rejonowego lub okręgowego liczono od daty wskazanej w decyzji finansowej przyznającej sędziemu wynagrodzenie, zgodnej z datą uroczystości wręczenia sędziemu nominacji, wynikającą z postanowienia Prezydenta lub też od daty wskazanej w decyzji finansowej przyznającej sędziemu wynagrodzenie, zgodnej z datą postanowienia Prezydenta bądź późniejszej, w przypadku kiedy nie zawarto w postanowieniu daty uroczystości wręczenia sędziemu aktu powołania¹⁵.

[akta kontroli: 180-191, 241-258, 452-469, 541-552, 583-606, 717-740, 784-803, 935-950, 977-1002, 1119-1125, 1240-1253, 1305-1337, 1449-1464, 1481-1494, 1581-1597, 1682-1726, 1775-1788, 1899-1916, 2014-2034, 2131-2165, 2183-2194, 2352-2369]

W przypadku 81¹⁶ spośród 117 sędziów, którzy na dzień 01.01.2009 r. byli sędziami Sądu Okręgowego w Łodzi, kolejną stawkę wynagrodzenia zasadniczego przyznano, stosując art. 91a § 3 ustawy *usp*, zaliczając staż sprzed dnia 01.01.2009 r. Tym samym stawki te zostały przyznane przed dniem 01.01.2014 r.¹⁷

[akta kontroli: 102-115, 227-306, 343-364, 379-420, 434-488, 512-693, 695-716, 753-767, 804-821, 864-950, 987-1030, 1098-1118, 1126-1157, 1190-1253, 1305-1337, 1350-1368, 1386-1420, 1434-1464, 1510-1531, 1564-1664, 1727-1749, 1775-1898, 1917-1984, 2014-2027, 2035-2069, 2110-2182, 2209-2256, 2406-2435, 2503-2518, 2540-2557]

Podobną zasadę zastosowano wobec 17¹⁸ sędziów, którzy objęli stanowisko w Sądzie Okręgowym w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. (z łącznej grupy 37 sędziów).

[akta kontroli: 324-337, 741-752, 837-848, 951-964, 1058-1083, 1421-1433, 1532-1544, 2270-2290, 2341-2369, 2450-2462, 2519-2539, 2558-2592]

¹³ Od dnia 08.04.1989r. do dnia 29.12.1989 r. Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, natomiast od dnia 30.12.1989 r. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

¹⁴ Dotyczy sędziów nr 7, 11, 23, 28, 31, 38, 42, 52, 55-56, 65, 73, 77-78, 86, 88, 94, 100, 104, 111, 118-119, 125, 127, 138

¹⁵ Wcześniej, tj. kiedy uchwałę w sprawie powołania na stanowisko sędziego podejmowała Rada Państwa, za podstawie liczenia stażu uznawano datę uchwały.

¹⁶ Dotyczy sędziów nr 2, 10-14, 17, 19, 20, 22-24, 26-35, 37, 40, 43-44, 48-52, 56-58, 64, 66-67, 70-73, 77-78, 80, 82-83, 85- 86, 90, 93-98, 101, 104-110, 112-115, 118, 120-121, 124-126, 129-131, 141-142, 147, 150-151

¹⁷ W okresie od dnia 02.01.2009 r. do dnia 31.12.2013 r.

¹⁸ Dotyczy sędziów nr 15, 39, 45, 53, 61-62, 84, 91, 133, 137-138, 144, 148-149, 152-154

Wówczas kolejne stawki przyznane im zostały jeszcze jako sędziom sądów rejonowych, a w 2¹⁹ przypadkach jako sędziom innych sądów okręgowych.

[akta kontroli: 1254-1270, 2370-2387]

W przypadku 19²⁰ spośród ogółu 154 sędziów, kolejne stawki po dniu 01.01.2009 r. nie zostały w ogóle przyznane ze względu na wcześniejsze przeniesienie sędziego w stan spoczynku, przeniesienie sędziego do innego sądu okręgowego, objęcie stanowiska w sądzie apelacyjnym, zrzeczenie się urzędu sędziego lub też zgon sędziego.

[akta kontroli: 116-135, 169-179, 211-226, 365-378, 694, 768-803, 822-836, 1031-1040, 1084-1097, 1119-1125, 1158-1171, 1287-1304, 1338-1349, 1481-1509, 1985-1994, 2070-2084, 2195-2208]

Wynagrodzenie sędziego sądu okręgowego w najwyższej stawce ósmej przyznano nie wcześniej niż z dniem 01.01.2014 r., tj. zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. Powyższe dotyczy 17²¹ sędziów. Z wyjątkiem jednej osoby w pozostałych przypadkach stawka ósma była pierwszą kolejną przyznaną sędziemu po dniu 01.01.2009 r.

[akta kontroli: 136-168, 180-191, 421-433, 489-511, 717-740, 849-863, 977-986, 1041-1057, 1172-1189, 1465-1485, 1750-1774, 1899-1916, 2028-2034, 2463-2483]

Z ogółu 154 sędziów 4²² osobom, przyznając stawkę wynagrodzenia zasadniczego na dzień 01.01.2009 r., przedłużono okres przyznania należnej według stażu stawki wynagrodzenia zasadniczego o 3 lata. Sędziemu określono jednocześnie na dzień 01.01.2009 r. wynagrodzenie zasadnicze w stawce o jeden poziom niższej, niż stawka należna według posiadanego stażu pracy na dzień 01.01.2009 r., zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 20 marca 2009 r. Powyższe dokonano w kontrolowanej jednostce ze względu na okoliczności wymienione w art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 20 marca 2009 r.²³

¹⁹ Dotyczy sędziego nr 74, 139

²⁰ Dotyczy sędziów nr 3, 6, 9, 18, 36, 41-42, 46, 59, 63, 65, 68, 76, 79, 88-89, 116, 122, 128

²¹ Dotyczy sędziego nr 4-5, 7, 21, 25, 38, 47, 55, 60, 69, 81, 87, 102-103, 111, 119, 145

²² Dotyczy sędziów nr 3, 86, 114, 150

²³ Ukazania sędziego karą dyscyplinarną, dwukrotnego wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40 ustawy *usp* lub dwukrotnego zwrócenia uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4 ustawy *usp*

Uwzględniając stanowisko Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości²⁴ oraz Departamentu Prawa Cywilnego²⁵ w Ministerstwie Sprawiedliwości w przypadku ww. sędziów, do których miał zastosowanie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 20 marca 2009 r., do stażu pracy na zajmowanym stanowisku oraz ogólnego stażu pracy w dniu 01.01.2009 r., wynikających z tabeli, należało dodać 3 lata. Tym samym w przypadku 3²⁶ spośród ww. 4 sędziów, których staż ogólny (uwzględniany jako korzystniejszy) wynosił odpowiednio powyżej 21, 20 i 23 lat, pomimo dodania 3 lat do wymaganych 15 lat stażu ogólnego²⁷, stawka piąta wynagrodzenia powinna zostać przyznana już w dniu 01.01.2009 r.

[akta kontroli: 116-135, 1449-1464, 1969-1984, 2540-2541, 2615-2624]

Ponadto, 4²⁸ sędziom zostanie przedłużony okres przyznania kolejnej stawki wynagrodzenia zasadniczego. W tych przypadkach okres przyznania kolejnej stawki został wydłużony z uwagi na okoliczności przewidziane postanowieniem art. 91a § 6 ustawy *usp* (określenie kolejnej stawki wynagrodzenia po dniu 01.01.2009 r.).

[akta kontroli: 102-115, 1254-1270, 2183-2194, 2540-2541]

Jednocześnie, na podstawie uchwały sądu dyscyplinarnego w przypadku jednej²⁹ osoby przyznając daną stawkę wynagrodzenia na dzień 01.01.2009 r. oraz na dzień 12.04.2009 r., każdorazowo jego wypłata podlegała obniżeniu o 25%³⁰

[akta kontroli: 528-540]

W przypadku 34 sędziów³¹, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. i na ten dzień byli sędziami sądów rejonowych, stawkę wynagrodzenia zasadniczego w dniu objęcia stanowiska w Sądzie Okręgowym w Łodzi przyznano im, stosując postanowienia art. 91a § 1 zd. 2 ustawy *usp*. Z tym, że w przypadku kiedy sędzia na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w

²⁴ Z dnia 01.12.2014 r. (znak: DSO-IV-134-670/13/179)

²⁵ Z dnia 18 grudnia 2014 r. (znak: DPrC-IV-023-44/14/2)

²⁶ Dotyczy sędziów nr 3, 86, 114

²⁷ Zgodnie z tabelą zawartą w załączniku nr 3 do ustawy z dnia 20 marca 2009 r.

²⁸ Dotyczy sędziów nr 2, 74, 127, 150

²⁹ Dotyczy sędziego nr 27

³⁰ Ostatecznie od dnia 05.03.2010 r. sędzia został dyscyplinarnie przeniesiony do innego sądu

³¹ Spośród ogółu 37 sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. (3 z 37 sędziów do Sądu Okręgowego w Łodzi przeszło z innych sądów okręgowych)

stawce czwartej albo piątej, w Sądzie Okręgowym w Łodzi przyznane mu zostało wynagrodzenie w stawce odpowiednio piątej albo szóstej; dotyczy to 15³² przypadków.

[akta kontroli: 83-101, 837-848, 951-976, 1665-1681, 2085-2109, 2257-2269, 2291-2322, 2341-2369, 2436-2449, 2519-2539, 2571-2580]

Pozostałych 19³³ sędziów otrzymało czwartą stawkę.

[akta kontroli: 192-210, 324-342, 741-752, 1058-1083, 1271-1286, 1421-1433, 1532-1563, 1682-1726, 1995-2013, 2270-2290, 2323-2340, 2388-2405, 2450-2462, 2484-2502, 2558-2570, 2581-2592]

W przypadku 13³⁴ sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. oraz, którym z chwilą objęcia stanowiska w sądzie okręgowym przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej albo piątej, kolejną wyższą stawkę wynagrodzenia zasadniczego w Sądzie Okręgowym w Łodzi otrzymali z zaliczeniem stażu pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym sędziemu przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce odpowiednio trzeciej albo czwartej. Ww. kolejne wyższe stawki wynagrodzenia ustalono na podstawie art. 91a § 5 ustawy *usp*, jednak z zaliczeniem stażu przed dniem 01.01.2009 r.

[akta kontroli: 192-210, 325-342, 965-976, 1271-1286, 1545-1563, 1665-1726, 1995-2013, 2085-2109, 2309-2340, 2484-2502, 2558-2570]

Spośród ww. 13 sędziów, w 10³⁵ przypadkach wymagających sprostowania wcześniej przyznanego wynagrodzenia, nową stawkę przyznano danemu sędziemu, dokonując w kwietniu 2013 r. stosownej korekty, „mając na uwadze” treść pisma z dnia 27 marca 2012 r. Departamentu Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości³⁶.

[akta kontroli: 192-210, 325-342, 965-976, 1271-1286, 1665-1726, 1995-2013, 2085-2109, 2309-2322, 2484-2502, 2597-2600]

³² Dotyczy sędziów nr 1, 45, 53-54, 99, 123, 132, 134-135, 137-138, 143, 148-149, 153

³³ Dotyczy sędziów nr 8, 15-16, 39, 61-62, 75, 84, 91-92, 100, 117, 133, 136, 140, 144, 146, 152, 154

³⁴ Dotyczy sędziów nr 8, 16, 54, 75, 92, 99-100, 117, 123, 135-136, 146, 152

³⁵ Dotyczy sędziów nr 8, 16, 54, 75, 99-100, 117, 123, 135, 146

³⁶ Pismo Dyrektora Departamentu Prawa Cywilnego, Jana Bołonkowskiego, kierowane do Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi (znak: DPiC-023-39/12/8)

Dodatkowo, w przypadku 1³⁷ sędziego, przyznając wyższą stawkę wynagrodzenia, w kwietniu 2012 r., uwzględniono ponadto postanowienia wyroków sądów³⁸, w sprawach z jego powództwa, zgodnie z którymi możliwym było, stosując przepisy art. 91a § 5 ustawy *usp*, zaliczenie stażu przed dniem 01.01.2009 r.

[akta kontroli: 1682-1726]

W sytuacji natomiast 3³⁹ sędziów nie wymagana była korekta przyznanego wynagrodzenia, wobec tego podstawę dla kolejnej stawki stanowiły wyłącznie przepisy ustawy *usp*.

[akta kontroli: 1545-1563, 2323-2340, 2558-2570]

We wszystkich ww. 13 sytuacjach decyzje o kolejnej stawce wynagrodzenia zostały podjęte przed dniem 11.06.2014 r., tj. przed datą pisma Ministra Sprawiedliwości, Marka Biernackiego⁴⁰, w którym wyrażono stanowisko, iż art. 91a § 5 ustawy *usp* pozwalał na zaliczenie poprzedniego stażu, ograniczając go do okresu pracy po dniu 01.01.2009 r. Pismo Minister wystosował w związku z uchwałą z dnia 5 października 2012 r. podjętą w przedmiotowej sprawie przez Sąd Najwyższy⁴¹.

[akta kontroli: 2601-2610]

Podobnej zasady nie zastosowano wobec 2⁴² sędziów; do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce nie zostały im przyznane kolejne stawki. Zgodnie z wyjaśnieniem⁴³ zmieniające się interpretacje Ministerstwa Sprawiedliwości odnośnie do stosowania art. 91 a § 5 ustawy *usp* nie pozwalały na ostateczne, prawidłowe zastosowanie tego przepisu w przypadku ww. osób. Jednocześnie wskazano, iż mając na uwadze ostatnią interpretację z Ministerstwa Sprawiedliwości, podpisaną przez Ministra Sprawiedliwości, Marka Biernackiego, Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 15.10.2014 r. w przypadku ww. sędziów zmienił swoje wcześniejsze decyzje z dnia 10.01.2014 r., określając dla nich z mocą wsteczną od dnia 01.01.2014 r. wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej, tj. z zastosowaniem stażu na stanowisku po dniu 01.01.2009 r.

[akta kontroli: 78-82, 83-101, 2257-2269]

³⁷ Dotyczy sędziego nr 100

³⁸ Wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2011 r. (sygn. akt XP 52/11); wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 22 września 2011 r. (sygn. akt VII Pa 142/11); wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 26 marca 2012 r. (sygn. akt XP 76/12)

³⁹ Dotyczy sędziów nr 92, 136, 152

⁴⁰ Sklerowanego do wszystkich prezesów sądów apelacyjnych (znak: DB-III-311-110/14)

⁴¹ Sygn. akt I PZP 2/12; Uchwała dotyczy wprowadzie stawek wynagrodzenia prokuratorów jednak reguły dotyczące ustalania wynagrodzeń zasadniczych prokuratorów pozostają identyczne z zasadami ustalonymi dla sędziów

⁴² Dotyczy sędziów nr 1, 132

⁴³ Wyjaśnienie z dnia 14.10.2014 r. Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi, Sławomira Wlazło (wniosek nr 4)

Prawidłowo stosowano ponadto przepis art. 77 § 5⁴⁴ ustawy *usp*, przyznając sędziemu sądu rejonowego odpowiednią stawkę wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego po upływie półrocznego okresu delegowania sędziego do sądu okręgowego. W Sądzie Okręgowym w Łodzi przyznawano zatem w takich przypadkach stawkę czwartą, opierając się na opinii z dnia 18 maja 2009 r. Departamentu Legislacyjno-Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości⁴⁵. Powyższe dotyczy 7⁴⁶ sędziów, którzy stanowisko sędziego w Sądzie Okręgowym w Łodzi objęli po dniu 01.01.2009 r., jednak nie później niż do dnia 27.03.2012 r.⁴⁷

[akta kontroli: 324-337, 1271-1286, 1682-1726, 1995-2013, 2291-2308, 2388-2405, 2450-2462, 2611-2614]

(Dodatkowo 1 osobie⁴⁸ czwartą stawkę przyznano na dzień 01.01.2009 r. z tytułu rozpoczętej delegacji do sądu okręgowego jeszcze przed 2009 r.)

[akta kontroli: 2484-2502]

Odpowiednio, kierując się podobnymi zasadami, stawkę wynagrodzenia zasadniczego (siódmą) przyznano sędziemu⁴⁹ Sądu Okręgowego w Łodzi, który został delegowany do sądu apelacyjnego.

[akta kontroli: 1610-1631]

W 2⁵⁰ przypadkach w decyzjach przyznających wynagrodzenie sędziom błędnie wskazano datę objęcia stanowiska przez sędziego. Jak wynika z wyjaśnienia⁵¹, powodem był błąd pisarski; a nowe warunki wynagrodzenia przyznano za właściwy okres.

[akta kontroli: 76, 2519-2539]

⁴⁴ Obowiązujący do dnia 27.03.2012 r.

⁴⁵ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego, radcy prawnego Doroty Kramarczyk, kierowane do Prezesa Sądu Okręgowego w Częstochowie (znak: DL-P-IV-023-41/09)

⁴⁶ Dotyczy sędziów nr 15, 75, 100, 117, 134, 140, 144

⁴⁷ § 5 uchylony z dniem 28.03.2012 r. na mocy art. 1 pkt 50 lit. d) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – *Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw* – Dz. U. Nr 203, poz. 1192

⁴⁸ Dotyczy sędziego nr 146

⁴⁹ Dotyczy sędziego nr 96

⁵⁰ Dotyczy sędziego nr 148-149

⁵¹ Wyjaśnienie z dnia 10.10.2014 r. Kierownika Oddziału Kadr Sądu Okręgowego w Łodzi, [redacted]

2.2 Prawdliwość przyznania oraz wypłaty wynagrodzenia Dyrektorowi Sądu

2.2.1. Według stanu na dzień 31.12.2012 r.

Pismem z dnia 12.05.2010 r. Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi, Sławomir Wlazło przyznał Dyrektorowi wynagrodzenie zasadnicze i dodatek z tytułu zajmowanego stanowiska⁵² zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 marca 2010 r. *w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego*⁵³. Ponadto z dniem 29 grudnia 2011 r. zgodnie z ww. rozporządzeniem przyznany został dodatek specjalny⁵⁴ za okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

[akta kontroli: 28-32]

2.2.2. Od dnia 01.01.2013 r.

Nowe warunki wynagradzania Dyrektora Sądu Okręgowego w Łodzi zostały określone pismem z dnia 29.01.2013 r.⁵⁵, działającego z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, Stanisława Chmielewskiego, z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2013 r. Określone w nim zostało wynagrodzenie zasadnicze i na czas określony dodatek specjalny. W dniu 28.03.2013 r. podwyższono Dyrektorowi ww. składniki wynagrodzenia⁵⁶. Ponadto pismem z dnia 27.06.2013 r.⁵⁷ przyznano dodatek specjalny na kolejny okres w dotychczasowej wysokości.

Wynagrodzenie zasadnicze przyznano stosownie do obsady etatowej sędziów wynikającej z § 2 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie wynagrodzenia dyrektora sądu i zastępcy dyrektora sądu*⁵⁸ (Na koniec II kwartału 2014 r. stan zatrudnienia sędziów wynosił 120 osób⁵⁹.)

⁵² Pismo z dnia 12.V.2010 r, Pu 1927

⁵³ Dz. U. Nr 49, poz. 299; rozporządzenie obowiązywało do dnia 19.06.2013 r. i zostało uchylone przez rozporządzenie w tym samym zakresie z dnia 16 kwietnia 2013 r. – Dz. U. z 2013 r., poz. 646

⁵⁴ Pismo z dnia 29.12.2011 r.

⁵⁵ Znak: DSO-IV-134-5/13

⁵⁶ Na mocy pisma działającego z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości, Stanisława Chmielewskiego (znak: DSO-IV-134-286/13)

⁵⁷ Znak: DSO IV-134-466/13

⁵⁸ Dz.U. 2012, poz. 1482

⁵⁹ Na podstawie sprawozdania RB-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniu od początku roku do końca II kwartału 2014 r.

Wypłaty wynagrodzenia zasadniczego i dodatku specjalnego za 2013 r. dokonano⁶⁰ zgodnie z ww. decyzjami finansowymi.

Ponadto w miesiącu styczniu 2013 r. Dyrektorowi Sądu Okręgowego w Łodzi wypłacony został dodatek za wysługę lat w wysokości przysługującej w grudniu 2012 r. Jednocześnie, zgodnie z poleceniem z dnia 03.12.2013 r. Prezesa ww. Sądu, Sławomira Wlazło Dyrektorowi wypłacono dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego za okres od dnia 1 lutego 2013 r. do dnia 31 października 2013 r. Z karty wynagrodzeń⁶¹ wynika, że ww. wyrównanie dodatku stażowego wypłacono w miesiącu grudniu 2013 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem⁶² ustalenia dodatku za wieloletnią pracę Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi, Sławomir Wlazło dokonał z urzędu, wobec treści prawomocnego wyroku z dnia 30 października 2013 r. Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi⁶³.

Roszczenie powódki o zapłatę podlegało uwzględnieniu za okres wymagalności, licząc do dnia ogłoszenia wyroku. W związku ze sformułowaniem przez powódkę roszczenia także o zapłatę dodatku za okresy następujące po dacie wydania wyroku, roszczenia w tym zakresie, jak wynika z uzasadnienia, jako jeszcze niewymagalne należało oddalić.

Uwzględniając fakt, iż przywołany wyrok został wydany w pojedynczej sprawie, tj. w wyniku sprawy prowadzonej z powództwa Dyrektora Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, a tym samym jego postanowienia były wiążące wyłącznie dla Powoda, przyznania i wypłaty dodatku za wieloletnią pracę Dyrektorowi Sądu Okręgowego w Łodzi dokonano bezpodstawnie. Powyższe dotyczy okresu od lutego do października 2013 r.

Dyrektorowi Sądu nie przyznano i nie wypłacono ww. dodatku za listopad-grudzień 2013 r. i styczeń 2014 r., ponieważ Dyrektor, będąc uprawnionym, nie wystąpił z żądaniem wypłaty dodatku, a powołany wyrok dotyczył wyłącznie konkretnego okresu i nie zawierał rozstrzygnięcia na przyszłość⁶⁴.

⁶⁰ Jak wynika z kart wynagrodzeń oraz list płac za 2013 r. nr: 2013/1, 0000039, 0000060, 0000084, 0000115, 0000128, 0000166, 0000194, 0000226, 0000252, 0000280, 0000313

⁶¹ Karta wynagrodzeń za 2013 r.

⁶² Wyjaśnienie z dnia 10.10.2014 r. Wiceprezesa Sądu Okręgowego w Łodzi, Iwony Godlewskiej (wniosek nr 3

⁶³ Wyrok w sprawie z powództwa Jolanty Przepiórkowskiej-Balf, Dyrektora Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi (Sygn. akt XP 456/13)

⁶⁴ Wyjaśnienie z dnia 10.10.2014 r. Wiceprezesa Sądu Okręgowego w Łodzi, Iwony Godlewskiej (wniosek nr 3

Dodatek za wieloletnią pracę, stosownie do wprowadzonych zmian ustawy *usp*, przyznano Dyrektorowi ostatecznie na mocy pisma z dnia 24 stycznia 2014 r.

[akta kontroli: 33-75]

III. OCENA KONTROLOWANEGO OBSZARU DZIAŁALNOŚCI SĄDU

Ogólnie działalność Sądu w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami.

Powyższe uzasadnia ocenione pozytywnie z zastrzeżeniami zagadnienie przyznawania wynagrodzeń sędziom Sądu Okręgowego.

Jak ustalono, z wyjątkiem 3 sędziów wszystkim pozostałym objętym kontrolą 151 sędziom na dzień 01.01.2009 r. wynagrodzenie zasadnicze określono w stawkach zgodnych z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. oraz załącznikiem nr 3 do ww. ustawy.

Ww. 3 sędziom, przyznając stawkę wynagrodzenia zasadniczego na dzień 01.01.2009 r., przedłużono okres przyznania należnej według stażu stawki wynagrodzenia zasadniczego o 3 lata. Sędziemu określono jednocześnie na dzień 01.01.2009 r. wynagrodzenie zasadnicze w stawce o jeden poziom niższej, niż stawka należna według posiadanego stażu pracy na dzień 01.01.2009 r., zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 20 marca 2009 r. Uwzględniając stanowisko Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości oraz Departamentu Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości w takim przypadku do stażu pracy na zajmowanym stanowisku oraz ogólnego stażu pracy w dniu 01.01.2009 r. należało dodać 3 lata.

W przypadku sędziów, którzy na dzień 01.01.2009 r. byli sędziami Sądu Okręgowego w Łodzi, kolejną stawkę wynagrodzenia zasadniczego przyznano, stosując art. 91a § 3 ustawy *usp*, zaliczając staż sprzed dnia 01.01.2009 r. Podobną zasadę zastosowano wobec sędziów, którzy objęli stanowisko w Sądzie Okręgowym w Łodzi po dniu 01.01.2009 r.

Wynagrodzenie sędziego sądu okręgowego w najwyższej stawce ósmej przyznano nie wcześniej niż z dniem 01.01.2014 r., tj. zgodnie z art. 10 ust. 5 ww. ustawy.

Ponadto, prawidłowo stosowano przepis art. 77 § 5 ustawy *usp*, przyznając sędziemu sądu rejonowego odpowiednią stawkę wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego po upływie półrocznego okresu delegowania sędziego do sądu okręgowego.

W przypadku sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. i na ten dzień byli sędziami sądów rejonowych, stawkę wynagrodzenia zasadniczego w dniu objęcia stanowiska w Sądzie Okręgowym w Łodzi przyznano im, stosując postanowienia art. 91a § 1 zd. 2 ustawy *usp*. Z tym, że w przypadku kiedy sędzia na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w stawce czwartej albo piątej, w Sądzie Okręgowym w Łodzi przyznane mu zostało wynagrodzenie w stawce odpowiednio piątej albo szóstej.

W przypadku sędziów, którzy objęli stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi po dniu 01.01.2009 r. oraz, którym z chwilą objęcia stanowiska w sądzie okręgowym przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej albo piątej, kolejną wyższą stawkę wynagrodzenia zasadniczego w Sądzie Okręgowym w Łodzi otrzymali z zaliczeniem stażu pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym sędziemu przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce odpowiednio trzeciej albo czwartej. Ww. kolejne wyższe stawki wynagrodzenia ustalono na podstawie art. 91a § 5 ustawy *usp*, jednak z zaliczeniem stażu przed dniem 01.01.2009 r. W przypadkach wymagających sprostowania wcześniej przyznanego wynagrodzenia, nową stawkę przyznano danemu sędziemu, dokonując w kwietniu 2013 r. stosownej korekty, „mając na uwadze” treść pisma z dnia 27 marca 2012 r. Departamentu Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości. (Dodatkowo, w przypadku jednego z sędziów, przyznając wyższą stawkę wynagrodzenia, w kwietniu 2012 r., uwzględniono ponadto postanowienia wyroków sądów, w sprawach z jego powództwa, zgodnie z którymi możliwym było, stosując przepisy art. 91a § 5 ustawy *usp*, zaliczenie ww. stażu przed dniem 01.01.2009 r.) We wszystkich ww. sytuacjach decyzje o kolejnej stawce wynagrodzenia zostały podjęte przed dniem 11.06.2014 r., tj. przed datą pisma Ministra Sprawiedliwości, Marka Biernackiego, w którym wyrażono stanowisko, iż art. 91a § 5 ustawy *usp* pozwalał na zaliczenie poprzedniego stażu, ograniczając go do okresu pracy po dniu 01.01.2009 r.; czyli w tych przypadkach nie było możliwym zaliczenie stażu sprzed tego dnia. (Pismo Minister wystosował w związku z uchwałą z dnia 5 października 2012 r. podjętą w przedmiotowej sprawie przez Sąd Najwyższy.)

Podobnej zasady nie zastosowano wobec 2 sędziów; do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce nie zostały im przyznane kolejne stawki. Jednocześnie wskazano, iż mając na uwadze ww. interpretację podpisaną przez Ministra Sprawiedliwości, Marka Biernackiego, Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 15.10.2014 r. w przypadku ww. sędziów zmienił swoje wcześniejsze decyzje z dnia 10.01.2014 r., określając dla nich z mocą wsteczną od dnia 01.01.2014 r. wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej, tj. z zastosowaniem stażu po dniu 01.01.2009 r.

Również pozytywnie z zastrzeżeniami oceniono drugi z kontrolowanych obszarów, tj. przyznawanie i wypłatę wynagrodzenia Dyrektorowi Sądu.

W związku ze zmianą od dnia 01.01.2013 r. przepisów w zakresie przyznawania dodatku za wieloletnią pracę dyrektorom sądów, podstawę naliczenia za okres luty-październik 2013 r. dodatku Dyrektorowi Sądu Okręgowego stanowił wyłącznie wyrok z powództwa Dyrektora Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi. (Za okres listopad-grudzień 2013 r. oraz styczeń 2014 r. Dyrektor Sądu Okręgowego nie wystąpił z żądaniem wypłaty dodatku.) Uwzględniając fakt, iż przywołany wyrok został wydany w pojedynczej sprawie, tj. w wyniku sprawy prowadzonej z powództwa Dyrektora Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, a tym samym jego postanowienia były wiążące wyłącznie dla Powoda, przyznania i wypłaty dodatku za wieloletnią pracę za ww. okres Dyrektorowi Sądu Okręgowego w Łodzi dokonano bezpodstawnie.

Pozostałe składniki wynagrodzenia w 2013 r., jak również wynagrodzenie Dyrektora Sądu obowiązujące wcześniej, tj. na dzień 31.12.2012 r., przyznano w prawidłowych wysokościach. Podobnie, prawidłowo przyznano Dyrektorowi dodatek za wieloletnią pracę, stosownie do wprowadzonych od dnia 24 stycznia 2014 r. zmian ustawy *usp.*

Z uwagi na powyższe ustalenia kontroli wnoszę o niezwłoczne podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz zapobieżenie ich powstawaniu w przyszłości, polegających na:

1. Ustalaniu sędziom Sądu wynagrodzenia zasadniczego zgodnie z postanowieniami art. 91a ustawy *Prawo o ustroju sądów powszechnych*, ze szczególnym uwzględnieniem zasad, ^{art. 91a § 1 pkt 1}

o których mowa w § 3 i § 5 tegoż artykułu, stosując się zarazem do poleceń działającego z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Sekretarza Stanu, Jerzego Kozdronia, zawartych w piśmie z dnia 28 października 2014 r.⁶⁵, a tym samym także do wcześniejszego stanowiska ówczesnego Ministra Sprawiedliwości, Marka Biernackiego, przedstawionego w piśmie z dnia 11 czerwca 2014 r.⁶⁶

2. Podjęciu kroków, które pozwoliłyby na zwrot nienależnie przyznanego i wypłaconego Dyrektorowi Sądu dodatku za wieloletnią pracę za okres luty-październik 2013 r.
3. Dokonywaniu w przyszłości wypłaty dyrektorowi sądu wynagrodzenia, przyznanego na podstawie art. 32c ustawy *Prawo o ustroju sądów powszechnych*, stosownie do decyzji finansowych wydanych przez Ministra Sprawiedliwości, natomiast w przypadku dodatku za wieloletnią pracę, przyznawaniu oraz dokonywaniu wypłaty dodatku, przestrzegając art. 32d ww. ustawy, z jednoczesnym uwzględnieniem ewentualnych zmian przepisów prawa w tym zakresie.

Proszę jednocześnie o przekazanie, w terminie do dnia 26 czerwca 2015 r., pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Jerzy Kozdrón
SEKRETARZ STANU

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch egzemplarzach:

1. Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi, Pan Krzysztof Kacprzak
2. Wydział Kontroli Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Sprawiedliwości - a/a